

LetFix Universal

AVSNITT 1:

Namnet på ämnet / blandningen och bolaget / företaget

- 1.1 Produktbeteckning:** Alfix LetFix Universal
1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från: Används som fastmassa för keramiska vägg- och golvplattor
1.3 Uppgifter om leverantören av säkerhetsdatabladet:

Alfix A/S
H.C. Ørsteds Vej 11-13
DK-6000 Kolding
Tel.: +45 75 52 90 11
Fax: +45 75 50 40 11
e-mail: alfix@alfix.dk
Kontaktperson: Allan Nielsen / Frank Pingel

1.4 Telefonnummer vid nödsituationer:

Ring 112 och begär giftinformation - dygnet runt
I mindre brådskande fall: 010-456 6700 - dygnet runt
Från utlandet: +46 10 456 6700

AVSNITT 2:

Faroidentifiering

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP (1272/2008)

Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335

Orsakar allvarliga ögonskador. Irriterar huden. Kan orsaka irritation i luftvägarna. Kraftigt irriterande för ögonen. Orsakar ögonrodnad och ökad tårbildning. Kan orsaka allvarliga ögonskador.

Faroangivelser i klartext: se avsnitt 16.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt CLP (1272/2008):

Signalord:

Fara

Innehåller:

Portlandcement

Faroangivelser:

Irriterar huden (H315).

Orsakar allvarliga ögonskador (H318).

Kan orsaka irritation i luftvägarna (H335).

Skyddsangivelser:

Förvaras oåtkomligt för barn (P102).

Undvik att inandas damm (P261).

Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd (P280).

VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten. (P302+P352).

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. (P305+P351+P338).

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. (P310)

Innehållet/behållaren lämnas till en behandlingsstation som uppfyller

lokala/regionala/nationella bestämmelser (P501).

Kompletterande faroinformation (EU):

Inte tillämpligt.

Annan märkning:

Läs bruksanvisningen innan användning. Innehåller mindre än 2 mg vattenlöslig krom per kg torrcement. Hållbarheten är 12 månader i torra utrymme. Förpackningsdatum och förvaring anges på förpackningen. Vid förvaring under fuktiga förhållanden kommer kromreduktionen att avta. Öppnad förpackning bör förvaras tillsluten och användas snarast.

2.3 Andra faror

Inga kända. PBT/vPvB: Ingående ämnen är inte PBT/vPvB enligt kriterierna i REACH bilaga XIII (EU förordning nr. 1907/2006 bilaga XIII)

AVSNITT 3: Sammansättning / information om beståndsdelar

3.1 Ämnen

-

3.2 Blandingar

Ämnesnamn	CAS-nr.	EF-nr.	Indeks-nr.	Vikt-%	REACH reg.nr	Klassificering
Portlandcement	65997-15-1	266-043-4	-	3-50	-	Skin Irrit.2;H315 Eye Dam 1;H318 STOT SE 3;H335 Skin Sens. 1; H317
Kalciumdiformiat	544-17-2	208-863-7	01- 2119486 476-24- xxxx	0-1,3	Eye Dam 1;H318	Calciumdiformiat

Produkten innehåller kvartssand (CAS 14808-60-7). Respirabelt kvartsinnehåll är mindre än 0,1% (partiklar < 5 micron)

CLP*. Europa-Parlamentets och Rådets förordning nr. 1272/2008 (CLP). Riskfraser och Faroangivelser i klartext: se avsnitt 16.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Vid inandning:

Frisk luft och vila. **Lindrigare tillbud:** Vila under uppsikt. Vid obehag: Kontakta läkare.

Vid hudkontakt:

Tag genast av förorenade kläder. Borsta noggrant och försiktigt av den förorenade huden för att avlägsna alla spår av produkten. Skölj huden och tvätta därefter noga med tvål och vatten. Kontakta läkare om irritation kvarstår.

Vid ögonkontakt:

Viktigt! Skölj med tempererat vatten eller fysikaliskt lösning i minst 15 minuter (håll ögonlocken brett isär, avlägsna ev.kontaktlinser). Kontakta läkare. Risk för allvarliga ögonskador.

Vid förtäring:

Skölj munhålan med vatten. Drick ett glas vatten eller mjölk. Framkalla inte kräkning. Kontakta läkare. Se under inandning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Verkar starkt irriterande vid ögon och hudkontakt samt vid inandning. Cement blandat med vatten bildar kalciumhydroxid som kan verka irriterande till frätande på hud och ögon vid direktkontakt. Risk för allvarliga ögonskador.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Vid medvetslöshet tillkalla genast läkare eller ambulans. Visa detta säkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel:

Använd skum, pulver eller kolsyra. Använd inte befuktning.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Produkten är inte brandfarlig. Undvik inandning av rökgaser. Vid brand kan hälsoskadliga gaser bildas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten. Lämplig skyddsutrustning / friskluftsapparat skall användas vid bekämpning av brand.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Undvik direktkontakt och dammande hantering. Använd skyddshandskar och ansiktsskydd. Skyddskläder vid behov. Sörj för god ventilation. Se avsnitt 8 "personlig skyddsutrustning".

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Ved spill til det ydre miljø kontaktes miljømyndighederne.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Invallning med sand, jord eller liknande och uppsamling. Vid mindre spill torka/sopa upp, samt skölj med vatten efteråt. Avfallshantering se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

se ovan.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Undvik direktkontakt med produkten samt dammande hantering. Sörj för god ventilation. Byt förorenade kläder. Möjlighet till ögonspolning ska finnas på arbetsplatsen, tex som en portabel ögondusch. Se även avsnitt 8.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Förvaras slutet i originalförpackningen på en torr, sval samt ventilerad plats. Förvaras avskilt från livsmedel samt foder. Förvaras utom räckhåll för barn.

Brandfareklass: -

7.3 Specifik slutanvändning:

Se användning – avsnitt 1.

8.1 Kontrollparametrar

Följande ingående ämnen har ett hygieniskt gränsvärde enligt AFS 2015:7 (Hygieniska gränsvärden.)

Oorganisk damm:

Inhalerbart damm 10 mg/m³

Respirabelt damm 5 mg/m³,

Kvarts, (respirabelt damm) 0,1 mg/m³, Anm. C, M

Kalciumdiformiat

DNEL: Inhalering DNEL, arbetare, långfristig exponering - systemisk påverkan: 337 mg/m³

DNEL: Dermal DNEL arbetare, långfristig exponering - systemisk påverkan: 4780 mg/kg bw/day

DNEL: Dermal DNEL, arbetare, långfristig exponering - lokal påverkan: 16,7 mg/cm²

DNEL: Inhalering DNEL, konsumenter, långfristig exponering - systemisk påverkan: 83,2 mg/m³

DNEL: Oral DNEL konsumenter, långfristig exponering - systemisk påverkan: 23,90 mg/kg bw/day

DNEL: Dermal DNEL konsumenter, långfristig exponering - systemisk påverkan: 2390 mg/kg bw/day

DNEL: Dermal DNEL, konsumenter, långfristig exponering - lokal påverkan: 8,3 mg/cm²

PNEC: PNEC vatten (sötvatten) 2 mg/l

PNEC: PNEC vatten (havsvatten) 0,2 mg/l

PNEC: PNEC sediment (sötvatten) 13,4 mg/kg wwt

PNEC: PNEC sediment (havsvatten) 1,34 mg/kg wwt

PNEC: PNEC mark 1,5 mg/kg wwt

8.2 Begränsning av exponeringen:

Egna åtgärder för exponeringskontroller.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Vid dammande arbetet eller vid blandning med vatten skall andningsskydd med partikelfilter P2 användas enligt EN 143.

Hudskydd: Använd skyddshandskar av tex. PVC, neopren eller vinyl enligt EN 374. Det har inte varit möjligt att hitta data för genombryningstider, så det bör uppmanas att byta handske vid spill på dessa.

Ögonskydd/ansiktsskydd: Tätslutande skyddsglasögon enligt EN 166 vid risk för att produkten kommer i ögonen vid hantering.

Begränsning av miljöexponeringen:

Eventuella rester och avfall från produktion, skall samlas upp och bortskaffas enligt avsnitt 13.

Behandling och avledning av spillvatten skall vara i överensstämmelse med kommunala bestämmelser.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende: Pulver

Lukt: -

Lukttröskel: -

pH: 11-13 (obländad cement)

Smältpunkt/fryspunkt: -

Initial kokpunkt och kokpunktsintervall: -

Flampunkt: -

Avdunstningshastighet: -

Brandfarlighet (fast form, gas): -

Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns vol. %: -

Ångtryck: -

Ångdensitet: -

Relativ densitet (25°C): -

Löslighet i vatten: Lättlöslig

Fördelingskoefficient n-oktanol/vatten: -

Självantändningstemperatur: -

Sönderfallstemperatur: -

Viskositet: -

Explosiva egenskaper: -

Oxiderende egenskaper: -
9.2 Övriga uppgifter: -

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet:**
Stabil under normala förhållanden.
- 10.2 Kemisk stabilitet:**
Stabil vid de rekommenderade förvaringsförhållanden.
- 10.3 Risken för farliga reaktioner:**
Fukt och kontakt med vatten medför härdning till hård massa.
- 10.4 Förhållanden som ska undvikas:**
Stabil under normala förhållanden.
- 10.5 Oförenliga material:**
Inga kända.
- 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:**
Inga kända.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Portlandcement: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Kalciumdiformiat: Rätta. LD50: 2650 mg/kg

Frätande/irriterande på huden:

Portlandcement: Orsakar hudirritation.

Kalciumdiformiat: Orsakar hudirritation.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation:

Portlandcement: Orsakar allvarliga ögonskador.

Kalciumdiformiat: Orsakar allvarliga ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering:

Portlandcement: Kan orsaka allergisk hudreaktion.

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Mutagenitet i könsceller:

Portlandcement: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad.

Cancerframkallande:

Portlandcement: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad.

Reproduktiv toxicitet:

Portlandcement: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering:

Portlandcement: Kan orsaka irritation i luftvägarna

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering:

Portlandcement: Kan orsaka irritation i luftvägarna

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Fara vid aspiration:

Portlandcement: Kan orsaka irritation i luftvägarna

Kalciumdiformiat: Produkten är inte klassificerad. Inga kända testdata.

Förväntade exponeringsvägar: Hud, lungor och magtarmkanalen.

Symptom:

Inandning:

Inandning av cementdamm kan irritera slemhinnorna i de övre luftvägarna och medföra halsirritation och hosta. Upprepad inandning av cementdamm under lång tid kan medföra allvarliga lungskador.

Hud:

Vid blandning med vatten verkar produkten starkt irriterande vid kontakt med huden och ger sveda och smärta. Långvarig (upptill 4 timmar) kontakt med blandning av bruk och vatten kan ge frätskador på oskyddad hud. Skadorna kan förvärras om huden är torr och narig.

Ögon:

Stark sveda vid kontakt i ögonen. Risk för allvarliga ögonskador.

Förtäring:

Om produkten förtärs ger den upphov till stark irritation, eventuellt frätskador i mun, mage och tarmar, beroende på mängd.

Långtidsverkningar:

Inga kända.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toksicitet:

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig pga. av miljöfarliga ämnen och dess halt i produkten.

Kalciumdiformiat:

Kräftdjur: 1070 mg/l (Daphnia magna; 48 h)

Fisk: LC50 > 1000 mg/l (Leuciscus idus (Guldemde); 48 h)

Fisk: LC0 > 1000 mg/l (Danio rerio (zebra fisk); 96 h) (Statisk test)

Bakterier: > 1000 mg/l (aktiverat slam; 3 h) (ISO 8192)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Portlandcement: Produkten är immobilt (orörlig) och bryts ej ned.

Kalciumdiformiat: Lätt biologiskt nedbrytbart.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Portlandcement: Inga kända data.

Kalciumdiformiat: Log Pow < -2,6 (20 °C; pH 6,4) (OECD test guideline 107)

Anses ikke for at være bioakkumulerbar.

12.4 Rörlighet i jord:

Inga kända data.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Ingående ämnen är inte PBT/vPvB enligt kriterierna i REACH bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter:

Produkten kan vid stora utsläpp vara pH höjande, med innebärande risk för bla fiskdöd.

AVSNITT 13:

Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Produkten skall behandlas enligt SFS 2011:927 som farligt avfall.

Föreslagna EWC kod: 101306

Härdad cement behandlas som vanligt byggavfall.

Föreslagna EWC kod: 17 01 07

För frågor om lokal insamling av rena tomma förpackningar ring REPA, telefon: 0200:880310

AVSNITT 14:

Transportinformation

Inget riskgods enligt transportföreskrifterna.

AVSNITT 15:

Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Nationella bestämmelser:

AFS 2014:43: Kemiska arbetsmiljörisker

AFS 2015:7: Hygieniska gränsvärden

AFS 2015:2: Kvarts – stendamm i arbetsmiljön

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning:

Ingen CSR.

AVSNITT 16:

Annat information

Riskfraser/faropåvisningar angivet under avsnitt 2 och 3:

H315 Irriterar huden.

H318 Orsakar allvarliga ögonskador

H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion

H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

Förteckning över förkortningar:

ATE Uppskattning av akut toxicitet

ADR Den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

CLP Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning (CLP-förordningen)

CAS-nummer Nummer enligt CAS (Chemical Abstracts Service)

CMR-ämne Cancerframkallande, mutagen eller reproduktionstoxiskt ämne

CSR Kemikaliesäkerhetsrapport

DNEL Härledd noleffektnivå

EG Europeiska gemenskapen

EINECS European Inventory of Existing Commercial Substances (förteckning över existerande, kommersiellt använda ämnen)

ELINCS European List of notified Chemical Substances (förteckning över anmälda kemiska ämnen efter 1981)

EN Europeisk standard

EU Europeiska unionen

EWC Den europeiska avfallskatalogen (ersatt av LoW – se nedan)

IATA Internationella lufttransportammanslutningen (International Air Transport

Association)	
ICAO-TI	Tekniska instruktioner för säker transport av farligt gods med flyg
IMDG	Internationella regler för sjötransport av farligt gods
luclid	Databasen "International Uniform Chemical Information Database"
IUPAC	Internationella kemiunionen (International Union for Pure and Applied
Chemistry)	
Kow	Fördelningskoefficient i oktanol-vatten
LC50	Dödlig koncentration för 50 % av en testpopulation
LD50	Dödlig dos för 50 % av en testpopulation (dödlig mediandos)
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling
OEL	Yrkeshygieniskt gränsvärde
PBT-ämne	Långlivat, bioackumulerande och toxiskt ämne
PEC	Uppskattad effektkoncentration
PNEC	Uppskattad nolleffektkoncentration
REACH	Förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande
och begränsning av kemikalier (Reach-förordningen).	
RID	Regelverket för internationell transport av farligt gods på järnväg
STOT	Specifik organtoxicitet
(STOT) RE	Specifik organtoxicitet, upprepad exponering
(STOT) SE	Specifik organtoxicitet, enstaka exponering
SVHC-ämne	Ämne som inger mycket stora betänkligheter
UN	FN, Förenta nationerna
vPvB-ämne	Mycket långlivat och mycket bioackumulerande ämne